

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E.**, so sídlom v B., zastúpenej spoločnosťou T., so sídlom v B., proti žalovanému **P. P.**, bývajúcemu v P., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, **Z.**, so sídlom v P., zastúpeného JUDr. A. M., advokátom v S., **o zaplatenie 177,05 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 18 C 184/2010, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. novembra 2012 sp. zn. 9 Co 214/2011, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave z 29. novembra 2012 sp. zn. 9 Co 214/2011 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 20. júna 2011, č.k. 18 C 184/2010-62 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 177,05 € s príslušenstvom a náhradu trov konania vo výške 137,74 €, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej súd zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Trnava z 19. júla 2010, č.k. 19 Ro 75/2010-18. V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že rozhodol v zmysle § 588 zákona č. 40/1964 Zb. (Občianskeho zákonníka). Mal za preukázané, že žalovaný dlhuje žalobkyni istinu vo výške 177,05 € za dodávku plynu, ktorá mu bola riadne vyfakturovaná. Napriek splatnosti faktúr žalovaný uplatnenú sumu žalobkyni neuhradil ani ku dňu pojednávania, aj keď výšku istiny žalovaný uznal a bol ochotný túto žalobkyni uhradiť. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa návrhu žalobkyne vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni žalovanú istinu vo výške 177,05 € a v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka priznal žalovanej zo žalovanej sumy aj ročný úrok z omeškania vo výške 9,5 %. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 29. novembra 2012 sp. zn. 9 Co 214/2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, v napadnutej časti úroku z omeškania. V napadnutej časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaného zaviazal nahradiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 107,43 € pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 90,93 € a náhrady trov zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil skutkový stav a vzhľadom na uznanie istiny v celom rozsahu, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť aj príslušenstvo pohľadávky v zákonnej výške. V zmysle uvedeného rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. v napadnutej časti príslušenstva pohľadávky potvrdil. V súvislosti s odvolaním žalovaného voči náhrade trov konania odvolací súd dospel k záveru, že toto rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť vzhľadom na to, že žalovanému bola uložená povinnosť náhrady trov vo výške vyššej, ako vyplýva zo zákona. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie vedľajší účastník, ktorý ho navrhol zrušiť a vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odvodil z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že do konania ako vedľajší účastník vstúpil 10. februára 2012, kedy aj požiadal o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh. Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že napriek skutočnosti, že odvolací súd s ním konal ako s vedľajším účastníkom na strane žalovaného, nedostal príležitosť v konaní obhajovať jeho záujmy ako spotrebiteľa. Nebol mu doručený návrh na začatie konania, ani jeho prílohy, rovnako ako rozsudok súdu prvého stupňa z 20. júna 2011 a opravné prostriedky hlavných účastníkov. Uviedol, že za situácie, ak by mu boli hore uvedené písomnosti doručené, snažil by sa svojimi úkonmi pomôcť žalovanému ako spotrebiteľovi, konkrétne by vzniesol v prospech žalovaného námietku premlčania.

Žalovaný na výzvu súdu uviedol, že sa plne stotožňuje s dovolaním vedľajšieho účastníka.

Žalobkyňa navrhla dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl.

O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného právneho významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu v prvom výroku a potvrdzujúcej časti druhého výroku nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výrokoch ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Existenciu väd konania uvedených v § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O.s.p. vedľajší účastník nenamietal a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

Vedľajší účastník v dovolaní namietal, že v dovolaní konkretizovaným postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník (§ 201 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 79 ods. 4 O.s.p. návrh na začatie konania a jeho prílohy doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk. Návrh, ktorý spĺňa náležitosti podľa odseku 1 a jeho prílohy, súd odošle do 60 dní od doručenia návrhu.

Podľa § 158 ods. 2 O.s.p. sa rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku doručuje účastníkom, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk.

Podľa ustanovenia § 209a ods. 1 O.s.p. doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Pretože v zmysle ustanovenia § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, môže dôjsť postupom súdu k odňatiu možnosti konať pred súdom aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi. Vedľajší účastník má v rozsahu legitímácie účastníka tiež právo podať odvolanie alebo dovolanie, prípadne sa k podaniam účastníkov vyjadrovať, a to buď vedľa účastníka, ktorého podporuje, alebo sám.

Odvolací súd sa hore uvedenými ustanoveniami O.s.p. dostatočne neriadil, keď po vstupe vedľajšieho účastníka do konania (vedľajší účastník vstúpil do konania v priebehu odvolacieho konania v čase, keď sa spis nachádzal na krajskom súde 10. februára 2012) nezabezpečil doručenie návrhu na začatie konania spolu s prílohami (§ 79 ods. 4 O.s.p.), rozsudku súdu prvého stupňa (§ 158 ods. 2 O.s.p.) ani odvolania žalovaného (§ 209a ods. 1 O.s.p.) vedľajšiemu účastníkovi. Odvolací súd vo veci rozhodol 29. novembra 2012 bez toho, aby boli hore uvedené písomnosti doručené vedľajšiemu účastníkovi, čím mu zamedzil možnosť podania napríklad námietky premlčania v odvolacom konaní v prospech žalovaného, na ktorého strane v konaní vystupuje. Odvolací súd týmto zaťažil konanie pred odvolacím súdom vadou spočívajúcou v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

S ohľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že vo veci je daná prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Zároveň je táto závažná vada konania dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemožno považovať za správne.

Dovolanie proti časti výroku odvolacieho súdu, ktorým zmenil výrok súdu prvého stupňa o náhrade trov konania je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.) a rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti bol dovolacím súdom zrušený, pretože v konaní došlo k vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) – vedľajšiemu účastníkovi bola už vyššie uvedeným postupom odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách odvolacieho a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Martin Vladik, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová